

弁論大会へ向けての指導例

鈴木 清美

毎年タイ国のバンコックで行われる日本語弁論大会に、チェンマイ大学でも数年前から学生が出場し始め、近年では入賞するようにまでなった。本稿では、ここ3年のチェンマイ大学における指導過程および問題点、今後の課題などをまとめ、スピーチ指導について改めて考えてみる。

学生が大会に出たい理由はそれぞれ違うと思うが、学生の意欲に対して、教師は学生一人一人の力を見極め、それに見合った指導をしていく必要がある。

指導過程は原稿応募までと、出場者決定後、当日までの2段階に分けている。原稿作成時に重要なことは、内容に「テーマ性」を持たせることである。この点が明確でない学生については、話し合いの上、教師が導き出してやるべきである。スピーチそのものに対する指導は、まず実際のスピーチをビデオで視聴し、スピーチの重要項目について認識させる。その後、言語的な項目の指導（発音など）、言語外表現指導（身振りなど）と進めていくが、後述の身振りなどに関しては特に教師が強制はせず、学生の意思に任せている。

今後の課題としては「あがる」ということに対する対策、審査基準項目に関し、教師がどの段階でどのくらいまで指導していくかなどが挙げられる。

ตัวอย่างการชี้แนะเพื่อมุ่งสู่การประกวดสุนทรพจน์

SUZUKI Kiyomi

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสรุปวิธีการชี้แนะ ปัญหาและการแก้ปัญหา อีกทั้งเพื่อพิจารณาบททวนวิธีการชี้แนะสำหรับการประกวดสุนทรพจน์ภาษาญี่ปุ่นที่กรุงเทพฯ ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในช่วงเวลา 3 ปีที่ผ่านมา

นักศึกษาแต่ละคนย่อมมีเหตุผลที่อยากเข้าร่วมประกวดต่างกัน ครูผู้ชี้แนะจำเป็นต้องพิจารณาความสามารถของนักศึกษาแต่ละคน และชี้แนะให้เหมาะสมกับความสามารถของนักศึกษาแต่ละคนนั้น

กระบวนการชี้แนะแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการเขียนร่างสุนทรพจน์ส่งใบสมัคร และขั้นตอนการเตรียมตัวจนถึงวันประกวด ในขั้นตอนการเขียนร่างนั้น สิ่งสำคัญคือการเขียนให้เนื้อหามีความสัมพันธ์กับหัวข้อและเป็นเอกภาพ ในจุดนี้ครูควรพูดคุยกับนักศึกษาและชี้ให้ได้ สำหรับการชี้แนะเกี่ยวกับวิธีการพูดนั้น ขั้นแรกควรให้นักศึกษาดูวิดีโอ เพื่อให้เห็นจุดสำคัญในการกล่าวสุนทรพจน์ หลังจากนั้นจึงชี้แนะเกี่ยวกับภาษา (เช่นการออกเสียง) และแนะนำเกี่ยวกับภาษาท่าทาง (เช่นการทำมือประกอบ) โดยการใช้ภาษาท่าทางนั้นจะขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของนักศึกษา

สำหรับสิ่งที่ควรคำนึงถึงในโอกาสต่อไป คือการเตรียมแก้ไขปัญหากับการตื่นเวทีของนักศึกษากฎเกณฑ์ และมาตรฐานในการตัดสินของคณะกรรมการ การชี้แนะของครูว่าควรกระทำขั้นตอนไหน เพียงไร เป็นต้น